

Ortaokul Öğrencilerinin Türkçe Dersi Akademik Başarıları ile Ders Çalışma Alışkanlıkları Arasındaki İlişki

Cemal BIYIKLI*

Öz

Araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin Türkçe dersi akademik başarıları ile çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi belirlemek ve öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarını çeşitli değişkenlere göre karşılaştırmaktır. Araştırma, 2014-2015 öğretim yılı I. yarıyılında Ankara ili merkez ilçesindeki, iki özel okulda öğrenim görmekte olan 820 (430'u kız, 390'ı erkek) ortaokul öğrencisinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri Uluğ (1981) tarafından geliştirilen "Çalışma Alışkanlıkları Envanteri" ile toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilere göre ortaokul öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik çalışma alışkanlıkları ve akademik başarıları cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Öğrencilerin Türkçe dersine yönelik çalışma alışkanlıkları bakımından düzeyler arasında anlamlı farklılıklar olduğu, öğrencilerin destek alıp almamalarına göre çalışma alışkanlıkları açısından aralarında anlamlı farklılık olmadığı, anne ya da baba öğrenim düzeyi farklılığı ile envanterden alınan puanlar arasında anlamlı farklılık olmadığı, ortaokul öğrencilerinin Türkçe dersi akademik başarı notları ile ders çalışma envanteri puanları arasında anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: *Türkçe dersi, çalışma alışkanlıkları, akademik başarı*

The Relationship Between The Secondary School Students' Their Academic Achievement In Turkish Lessons And Study Habits

Abstract

The aim of this research is to determine the relationship between the academic achievements of secondary school students in Turkish lessons and their study habits and, also, to compare the students' study habits based on several variables. The research has taken place in two private schools in the central district of Ankara in the first semester of 2014-2015 academic year with 820 students (430 girls, 390 boys). The research data has been collected using "Study Habits Inventory" which was developed by Uluğ (1981). Study habits and academic success in Turkish lessons for secondary school students varies according to gender in terms of data obtained from the study. As the results of the research, it has been found that firstly, there is a significant difference between the levels of students in terms of study habits for Turkish lesson. Secondly, there is not a significant difference between students' study habits in terms of receiving assistance while studying. Thirdly, there is not a significant difference between the educational level of parents and the scores that students obtained from the inventory and as the last finding, there is a significant, mid-level and positive relationship between the academic scores of secondary school students in Turkish lesson and the scores that they obtained from the inventory. .

Keywords: *Turkish lessons, study habits, academic achievement*

* Dr. Ankara Özel Tevfik Fikret Okulları, Ankara, e posta: cbiyikli@yahoo.com

Giriş

Fizyolojik, toplumsal ve psikolojik etmenlerden kaynaklanan bazı değişkenler, öğrencilerin okul başarıları üzerinde oldukça etkilidir. Bu değişkenler, alanyazında öğrenme değişkenleri olarak da adlandırılmaktadır. Öğrencilerin derse karşı ilgisi, sağlıklı bir bedensel yapıya sahip olması ve çevresinden destek görmesi kadar uygun çalışma ortamlarına ve verimli çalışma alışkanlıklarına sahip olması da öğrencilerin başarı düzeyini etkilemektedir (Uluğ, 1993).

Başarılı öğrenci, kendi özelliklerini tanıyan ve bu çerçevede çeşitli ders çalışma ve öğrenme yöntemlerini etkili bir şekilde kullanabilen öğrenci olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım, Doğanay ve Türkoğlu, 2000). Tanımdan da anlaşılacağı gibi başarının, verimli ve etkili ders çalışmaya ve etkili bir öğrenme gerçekleştirmeye bağlı olduğunu söyleyebiliriz. Bir başka deyişle, başarılı ve başarısız öğrenciler arasındaki farkın, öğrencilerin en iyi nasıl öğreneceğini, nasıl ders çalışacağını ve zamanı nasıl kullanacağını bilmeden kaynaklandığını ifade edebiliriz.

Geçmişte başarı için, “öğrencilerin çok çalışmaları” gerektiği algısı kabul edilebilirdi. Ancak, çağdaş başarı kavramı için bu algı eksik kalmaktadır. Günümüzde, “öğrencilerin çok çalışmaları gerektiği” anlayışı yerine “onların etkili çalışmaları gerektiği” anlayışı hâkim olmuştur. Öğrencilerin etkili çalışmaları, saptadıkları amaçlar ve belirlemiş oldukları önceliklere göre zamanlarını planlayabilmelerine bağlıdır. Etkili bir çalışma anlayışı oluşturan bireyler sevdikleriyle eğlenmeye, kendilerini dinlendirmeye ve yakınlarıyla zaman geçirmeye de vakit bulabilirler (Baltaş, 1997).

Ödevlerini yaparken ya da sınavlara hazırlanırken öğrenciler etkili ders çalışma becerilerini kullanırlar. Ancak etkili çalışma becerilerini geliştirecek olan ders öğretmenleri, öğrenme-öğretme sürecinde bu alışkanlıkların geliştirilmesine fazla zaman ayırmazlar (Gettinger ve Seibert, 2002). Öğretmenler, öğrencilerin akademik başarılarını arttırabilmeleri için nasıl ders çalışmaları gerektiğine ilişkin yol gösterici bir görev üstlenmezler. Bunun yerine öğrencilere sürekli ders çalışmaları gerektiğine ilişkin öğütler verirler. Bu söylemlerde,

öğrencilerin öğrenme ve etkili ders çalışma ile ilgili beklentilerine yanıt vermemektedir (Özer,1993). Ayrıca çok fazla sayıdaki öğretmen tarafından, öğrencilerin verimli ders çalışma alışkanlıklarına henüz sahip olamamaları ya da onların sistemli bir şekilde çalışmamaları öğrencilerdeki akademik başarısızlığın nedeni olarak da görülmektedir. (Kasatura, 1991).

Öğretmenin, öğrenme-öğretme sürecinde etkili öğretim yöntemlerini kullanması ve öğrencilerin de etkili ders çalışma alışkanlıklarına sahip olması, öğrenmenin tam olarak gerçekleşmesinde belirleyici role sahiptir. Okullarda temel dersler olarak da bilinen matematik, fen bilgisi, Türkçe, sosyal bilgiler ve yabancı dil dersleri değişik yöntem ve tekniklerle öğretilmeye çalışılır. Ancak, öğrencilerin bu derslere nasıl çalışırlarsa daha iyi öğrenebileceklerine dair pek fazla bilgi verilmez. Bu durum öğrencilerin hangi derse nasıl çalışacaklarını bilmemelerine, dolayısıyla verimli ders çalışma alışkanlıklarını geliştirmemelerine neden olacaktır (Yörük, 2007). Bu noktadan hareketle, öğrenciler tarafından çalışma alışkanlıklarının kazanılmış olması, ilgili dersin içinde yer alan bilgi ve becerilerin öğrenilmesi kadar önemli olduğunu söyleyebiliriz.

Yukarıda tartışıldığı çerçevede, ortaokulda Türkçe dersi alan öğrencilerde var olan ders çalışma alışkanlıklarının neler olduğuyula ilgili betimsel çalışma yok denecek kadar azdır. Bölükbaş (2010)'ın “Türkçe dersinde başarılı olup olmamalarına ilişkin öğrenci algısı, ders kitapları dışındaki evdeki kitap sayısı, anne ve babanın eğitim düzeyi, evdeki olanaklar” adlı çalışmasının, başlığındaki değişkenlerden de anlaşılacağı gibi, öğrencilerin Türkçe derslerindeki başarılarını gösteren en güçlü yordayıcılar olarak karşımıza çıkmaktadır (Bölükbaş, 2010). Yapılan bu çalışma, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarıyla doğrudan ilgili değildir. Fakat ders çalışma alışkanlıklarıyla ilgili benzer çalışmalar İngilizce (Karabınar, 2000), fizik (Gazioğlu, 2009) ve fen ve teknoloji (Eren, 2011) alanlarında yapılmıştır. Fizik, İngilizce ve fen ve teknoloji derslerinde yapılan çalışmalarda olduğu gibi, ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin Türkçe dersi akademik başarıları ile ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkinin de

araştırılması gerekmektedir. Öğrencinin anlama ve anlatma gücü özellikle Türkçe dersi ile gelişebilir. Özellikle anlama performansı açısından bakıldığında, Türkçe öğretiminin öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarının gelişmesinde motive edici bir rolü olduğunu söyleyebiliriz.

Türkçe öğretim programının genel amaçlarının ve Türkçe derslerindeki öğrenme süreçlerinin, toplumun beklentilerini karşılayamamasının nedeni, ortaokulda Türkçe derslerinde ders çalışma alışkanlıklarının ortaya koyan araştırmaların yapılmamasından kaynaklanabilir. Ayrıca, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarının, Türkçe dersindeki akademik başarıları ile ilişkisini belirleyen bu çalışmanın alanyazındaki önemli bir eksikliği giderme konusunda başlangıç olacağını da söyleyebiliriz.

Ders çalışma alışkanlıkları ile ilgili Türkiye'deki alanyazında, tutum ve ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkiyle ilgili ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite düzeylerinde araştırmaların yapıldığı, akademik başarının ders çalışma alışkanlıklarından etkilendiği, öğrencilerin başarıları arttıkça daha verimli ders çalışma alışkanlıklarına sahip oldukları ve genelde öğrencilerin verimli ders çalışma alışkanlıklarına ya orta düzeyde sahip oldukları ya da hiç olmadıkları görülmektedir (Dilek, 1993; Erkan, 1996; Uçar, 1997; Şener, 2001; Kaya, 2001; Ersoy, 2003; Özcan, 2006; Çetin, 2007; Özbey, 2007).

Kumar ve Sohi (2013), 10. sınıf öğrencileri arasında yaptıkları araştırmada, akademik başarı ve çalışma alışkanlıkları arasında yüksek düzeyde, pozitif korelasyon bulmuşlardır. Chaudhari (2013), ortaokul öğrencileri arasında yaptıkları araştırmada akademik başarı ile ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi yüksek düzeyde ve anlamlı bulmuştur. Khurshid, Tanveer ve Quasmi (2012) de, üniversite öğrencileri arasında yaptıkları araştırmada ders çalışma alışkanlıkları ile akademik başarı arasındaki ilişkinin pozitif yönde olduğunu bulmuşlardır. Bajwa, Gujjar, Ramzan, ve Shaheen (2011), çalışma alışkanlıkları, zeka ve başarı motivasyonu arasında anlamlı, düşük pozitif ilişki olduğunu bulmuştur. Eren (2011)'in yaptığı çalışmada, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıkları ile akademik başarı puanları arasındaki ilişki orta düzeyde anlamlıdır.

Gazioğlu (2009), araştırmasında öğrencilerin akademik başarıları ile ders çalışma alışkanlıkları arasında olumlu fakat düşük olarak adlandırılabilir bir ilişki bulmuştur. Yörük (2007)'ün yaptığı çalışmada, akademik başarı puanları ile verimli ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkinin pozitif fakat anlamlı olmadığı bulunmuştur. Akkoyunlu (2003), öğrencilerin ders çalışma stratejilerini kullanmaları ile akademik başarıları arasındaki farkı incelediği araştırmasında, iki değişken arasındaki farkın anlamlı olmadığını sonucuna ulaşmıştır. Subaşı (2000) ise, yaptığı çalışmada, deney grubundaki öğrenciler verimli ders çalışma alışkanlıkları eğitimi almış; kontrol grubundakiler ise almamıştır. Araştırmanın bulguları incelendiğinde, deney grubu lehine, akademik başarıları açısından bir farklılık olduğu görülmüştür.

Alanyazın incelendiğinde, akademik başarı ile ders çalışma alışkanlıkları arasında sıkı ve etkili bağların varlığı ortaya çıkmaktadır (Atılgan, 1998). Bu nedenle eğitimcilerin en önemli görevlerinden biri, öğrencilerin eğitim etkinliklerinden en üst düzeyde yararlanmalarını sağlayarak onların kendilerine özgü geliştirdikleri ders çalışma alışkanlıklarını daha etkili ve verimli düzeye çıkarmaktır. Öğrencilerin kendilerine özgü ders çalışma alışkanlıklarını belirlemelerinin, onların en doğal hakkı olduğunu düşünmekteyiz. Bu düşünce, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarını etkileyen değişkenlerin belirlenmesini, çalışma alışkanlıklarının öğrencilerin akademik başarılarına nasıl yansıdığını ve hangi oranda, nelerden etkilendiğinin araştırılması gerektiğini ortaya koymuştur. Bu araştırmada da öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarını bazı değişkenler (cinsiyet, sınıf düzeyi, destek alıp almama, anne-baba mezuniyet durumu) açısından karşılaştırılması; öğrencilerin Türkçe dersi akademik başarıları ile onların ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Öğrencilerin daha nitelikli ders çalışma alışkanlıklarına sahip olması, öğrencilerin akademik başarılarının artmasına; öğrenci, öğretmen ve velilerin daha mutlu olmasına; dolayısıyla eğitiminde kalitesinin artmasına neden olabilir. Ayrıca araştırmadan elde edilecek bulgularla, ortaokul düzeyindeki öğrencilerin Türkçe dersine ait akademik başarılarıyla ders çalışma

alışkanlıkları arasındaki bağlantılar saptanarak başarıyı arttırıcı daha etkili ders çalışma yöntemleri belirlenebilir. Bu yöntemler, öğretmenlerin sınıf içi uygulamalarda öğrencilerin ders çalışmalarını motive edici söylemler ya da stratejiler geliştirmesine neden olabilir. Yapılan bu çalışmanın, Türkçe öğretim programına, Türkçe dersi öğretimine ve ders çalışma alışkanlıklarıyla ilgili araştırma birikimine katkı getirmesi beklenmektedir. Ayrıca çalışmanın yönetici, öğretmen, veli ve öğrencilerin ders çalışmayı etkileyen değişkenlerle bilgi sahibi olmalarına katkı getireceğine inanılmaktadır. Bunun yanı sıra, öğrenmeyi öğrenen bir nesil yetiştirilmesine yönelik çalışmalara ışık tutacağı inancı da taşınmaktadır.

Belirlenen amaç doğrultusunda araştırmanın soruları şöyle ifade edilmiştir:

1. Araştırmaya dahil olan öğrencilerin ders çalışma alışkanlıkları ölçeğinden aldıkları puanlar bazı değişkenlere (cinsiyet, sınıf düzeyi, anne ve babanın mezuniyet durumu, destek alıp almama durumu) göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir?
2. Araştırmadaki öğrencilerin Türkçe dersi akademik başarı puanları ile Ders Çalışma Alışkanlıkları Envanteri puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Çalışma, tarama araştırmasıdır. Bu araştırma modeli, bir grubun bazı özelliklerini belirlemek amacıyla veri toplanması yoluyla yapılır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2008).

Araştırma Grubu

Çalışma, uygulama alanı olarak araştırmacıya sağladığı fiziksel, yönetsel ve uygulama kolaylıkları (Çalışılan okulların araştırmacıya ulaşım olarak yakınlığı, araştırmayı yapabilmek için izin isteme sorunun olmaması ve uygulama zamanı olarak herhangi bir kısıtlamayla karşılaşılması) nedeniyle Ankara ili Çankaya ilçesi sınırları içinde bulunan iki özel ortaokulda yürütülmüştür. Çalışma Alışkanlıkları Envanteri iki ortaokuldaki bütün öğrencilere uygulanmıştır.

Araştırmaya katılan 820 öğrencinin; sınıf düzeyleri ve cinsiyetleriyle ilgili veriler Tablo 1’de, cinsiyetlerine göre ders çalışırken destek alma ya da almama durumlarıyla ilgili veriler Tablo 2’de, anne babanın mezuniyet durumlarıyla ilgili veriler ise Tablo 3’de gösterilmiştir. Öğrencilerin hiçbirinin anne ve babası ilkökul mezunu olmadığından Envanterde yer alan bu kategoriye Tablo 3’de yer verilmemiştir.

Tablo 1’de görüldüğü gibi beşinci sınıflarda 104 erkek, 120 kız toplam 224 öğrenci vardır. Altıncı sınıflarda toplam 198 öğrenci vardır. Bunlardan 102’si erkek, 96’sı da kızdır. Yedinci sınıflarda toplam 168 öğrenci olup bunlardan 82’si erkek, 86’sı da kızdır. Sekizinci sınıf düzeyinde ise 230 öğrenci vardır. Bu öğrencilerden erkek olanların sayısı 102, kızlarınki ise 128’dir. Araştırmaya katılan bütün öğrencilerin sayısı 820’dir. Bunlardan 390’i erkek, 430’u ise kızdır.

Tablo 1. Araştırmaya katılanların sınıf düzeyi ve cinsiyet dağılımı

Düzye	Cinsiyet	Sayı	Yüzde	Sınıf Düzeyi Toplamı	Toplam
5. Sınıf	Erkek	104	46.42	224	820
	Kız	120	53.58		
6. Sınıf	Erkek	102	51.51	198	
	Kız	96	48.49		
7. Sınıf	Erkek	82	48.80	168	
	Kız	86	51.20		
8. Sınıf	Erkek	102	44.34	230	
	Kız	128	55.66		

Tablo 2. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre ders çalışırken destek alma ya da almama durumu

Sınıf	5.		6.		7.		8.									
	Destek Alma	Destek Almama	Destek Alma	Destek Almama	Destek Alma	Destek Almama	Destek Alma	Destek Almama								
	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız								
	46	35	58	85	36	32	66	64	44	44	38	42	47	61	55	67
Toplam	81		143		68		130		88		80		108		122	

Tablo 2’de görüldüğü gibi, beşinci sınıf düzeyinde 81 öğrencinin destek aldığı, 143 öğrencinin destek almadığını; altıncı sınıfta 68 öğrencinin destek aldığı, 130 öğrencinin destek almadığını; yedinci sınıfta 88 öğrencinin destek aldığı, 80 öğrencinin destek almadığını; sekizinci sınıfta ise 108

öğrencinin destek aldığı, 122 öğrencinin de destek almadığını ifade ettiğini görmekteyiz.

Tablo 3’te görüldüğü gibi araştırma grubundaki öğrencilerin anne ya da babası ortaokul mezunu olanların sayısı 18, lise mezunu olanlar 112, lisans (üniversite) mezunu olanlar 960, lisans (üniversite) sonrası mezun olanlar

Tablo 3. Araştırmaya katılanların anne ve baba mezuniyet durumları

Sınıf Düzeyi	Ebeveyn	Ortaokul	Lise	Lisans	Lisans Sonrası
5. Sınıf	Anne	-	22	128	74
	Baba	3	16	132	73
6. Sınıf	Anne	-	6	130	62
	Baba	2	22	95	79
7. Sınıf	Anne	4	8	106	50
	Baba	4	14	83	57
8. Sınıf	Anne	3	12	143	72
	Baba	2	12	143	73
Toplam		18	112	960	540

ise 540’dır.

Veri Toplama Aracı

Uluğ (1981)’un geliştirdiği “Çalışma Alışkanlıkları Envanteri” ile araştırmadaki verimli çalışma alışkanlıklarıyla ilgili veriler toplanmıştır. Envanter bilgi formu ve sorulardan oluşmaktadır. Bilgi formu; ad-soyadı, cinsiyet, öğrenim görülen sınıf düzeyi, ders çalışırken destek alıp almadıkları, anne ve babanın mezuniyet durumlarının sorgulandığı bölümdür. Envanter ’deki soru sayısı 60’dır. İlk 50 soru ders çalışma alışkanlıklarına (not alma, bilgiyi uygulama, çalışırken hangi yöntemi kullanacağını seçme, bilgiyi anımsama, ders çalışma sürecini planlama, ders çalışma alışkanlıklarıyla ilgili tutum, ders çalışmadaki ortamın durumu, bilgiyi anlamlı hale getirme) yöneliktir. Son 10 soru ise ilk 50 sorunun kontrol edildiği sorulardan oluşmuştur.

Öğrencilerden, Envanter ’deki kapalı uçlu olan her bir maddeyi ders çalışırken yapma ya da

yapmama durumlarını işaret koyarak (ya da koymayarak) belirtmeleri istenmiştir. Sonra Envanter ’deki son 10 soruya verilen yanıtlarla ilk 50 soruya verilen yanıtlar karşılaştırılıp tutarsız olanlar elenmiştir. Bir başka deyişle, değerlendirme ilk 50 maddeye verilen toplam “evet” sayısından, son 10 maddeye verilen “hayır” yanıtları çıkartılarak yapılmıştır. Bu nedenle Envanter ’den alınabilecek en yüksek puan 50’dir. Uluğ tarafından geliştirilen bu ölçekten bir öğrenci düşük puan alıyorsa ders çalışma alışkanlığının zayıf, yüksek puan alıyorsa da ders çalışma alışkanlığının yüksek olduğu kabul görmüştür. Bir başka deyişle, bu araştırmaya katılan öğrencilerin verimli ders çalışma alışkanlıkları bilme ve uygulama düzeyleri, onların Çalışma Alışkanlıkları Envanteri’nden aldıkları puanlarla belirlenmiştir.

Çalışma Alışkanlıkları Envanteri Uluğ (1981) tarafından güvenilirlik hesaplaması yapılabilmesi için 16 kişiden oluşan bir

gruba üç hafta arayla uygulanmıştır. Test-tekrar-test yöntemine göre Envanter'in devamlılık katsayısı 0.79'dur. Bu çalışmada ise, Envanter'in ön denemesi dört özel okulda test-tekrar-test yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Bu okullar Ankara ili Çankaya ilçe sınırları içindedir. Deneme uygulamasına katılan öğrenci sayısı 555'dir. Birinci deneme Nisan 2014'te, ikinci denemede Mayıs 2014'te yapılmıştır. İki uygulama arasındaki ilişki düzeyi 0.85'dir. Deneme uygulanmasının KR20 güvenirlik katsayısı ise 0.89'dur. Türkçe öğretmenlerinden oluşan beş kişilik uzman grubu Ders Çalışma Alışkanlıkları Envanteri'nin görünüş geçerliliğini kontrol etmiştir. Uzman grubu Envanter'deki maddelerin Türkçe dersi için uygulanabilir olduğuna karar verdikten sonra, Envanter araştırmaya katılan öğrencilere uygulanmıştır.

Verilerin Toplanması

Öğrenciler, Envanter'deki maddeleri yanıtlamadan önce, onlara araştırmanın amacı, araştırmadan çıkacak sonuçlarının nasıl değerlendirileceği açıklanmıştır. Öğrencilerden araştırmadaki verilerin gerçeği yansıtması için, yanıtlarında "içten" davranmaları beklenmiştir. Çalışma Alışkanlıkları Envanteri'nin uygulaması, 2014 Ekim sonu ile Kasım ayı sonu arasında yapılmıştır. Bu tarihlerin seçiminde iki yazılı sınav tarihine denk geliyor olması etkili olmuştur. Envanter ders öğretmeni tarafından uygulanmıştır. Öğrencilerin akademik başarılarının bir göstergesi olan karne notları 2015 Ocak ayının sonunda okul yönetimlerinin izni doğrultusunda temin edilmiştir.

Verilerin Analizi

Mann-Whitney U testi ile öğrencilerin Çalışma

Alışkanlıkları Envanteri'nden aldıkları puanlar ders çalışırken destek alıp almama ve cinsiyet değişkenlerine göre analiz edilmiştir. Kruskal-Wallis H testi ile de öğrencilerin Envanter'den aldıkları puanlar, onların öğrenim gördükleri sınıf düzeyi ve anne-babalarının mezuniyet durumları değişkenleri analiz edilmiştir.

Araştırmanın ikinci alt problemiyle ilgili toplanan verilerin analizi için "Korelasyon Analizi Tekniği" uygulanmıştır. Bu analiz tekniği ile sürekli değişkenlerin normal dağılım göstermediğine karar verilerek Spearman's Rho Katsayısı kullanılması uygun bulunmuştur.

BULGULAR

"Araştırmaya dahil olan öğrencilerin ders çalışma alışkanlıkları ölçeğinden aldıkları puanlar bazı değişkenlere (cinsiyet, sınıf düzeyi, anne ve babanın mezuniyet durumu, destek alıp almama durumu) göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir?" sorusuna yönelik bulgular aşağıda verilmiştir. Çalışma Alışkanlıkları Envanteri 820 ortaokul öğrencisine uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin aldığı puanların ortalaması 27.10; standart sapması ise 9.12'dir. Puanların dağılımı incelendiğinde basıklığın 1.281; çarpıklığın ise -1.321 olduğu belirlenmiştir. Bu değerler sayesinde dağılımın sivri ve sağa çarpık olduğu söylenebilir. Bu değerlere ek olarak yapılan Kolmogorov – Smirnov Z testi sonucu (.066) ile de dağılımın normal olmadığı görülmektedir. Bu nedenle araştırmanın verilerinin analizinde parametrik olmayan testler kullanılmıştır.

Araştırmadaki öğrencilerin cinsiyet değişkene göre ders çalışma alışkanlıkları açısından karşılaştırmasını yapabilmek için Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Mann Whitney U

Tablo 4. Cinsiyete göre çalışma alışkanlıkları envanteri puanlarının karşılaştırılması

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Erkek	390	357.33	139359.00	63114.0	.00
Kız	430	458.72	197251.00		

testi ile ilgili analizler Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4'deki analizler incelendiğinde Envanter'den alınan puanlara göre erkek ve kız öğrenciler arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir ($U=63114$ $p<.05$). Analizlerdeki sıra ortalamasına göre kızların Ders Çalışma Envanteri'nden aldıkları puanlar erkeklere

göre daha yüksektir.

Araştırmadaki öğrencilerin ders çalışırken destek alıp almama değişkene göre Envanter'den aldıkları puanların karşılaştırmasını yapabilmek için cinsiyet değişkeninde olduğu gibi Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Mann Whitney U testi ile

Tablo 5. Öğrencilerin destek alıp almamalarına göre çalışma alışkanlıkları envanterinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması

Destek Alma Durumu	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Destek Alan	345	394.52	136505.00	76474.0	.099
Destek Almayan	475	422.16	200105.00		

İlgili ders çalışırken destek alma ya da almama değişkenine ait analizler Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5’deki analizler incelendiğinde Envanter’den alınan puanlara göre öğrencilerin destek almaları ya da almamaları arasındaki farkın anlamlı olmadığı görülmektedir (U=76474 p>.05).

Çalışma Alışkanlıkları Envanteri’nden araştırma grubunda yer alan öğrencilerin aldıkları puanların sınıf düzeyleri arasında bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan testin analizleri Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6’daki verilere göre beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin Envanter’den aldıkları puanları arasındaki fark anlamlıdır. Beşinci sınıf öğrencilerinin

Çalışma Alışkanlıkları Envanteri’nden aldıkları puanların aritmetik ortalaması en yüksektir. Buna karşın Envanterden alınan puanların aritmetik ortalaması en düşük grup ise yedinci sınıf öğrencilerine aittir. Öğrencilerin Envanter’den aldıkları puanların, hangi iki grup arasında olduğunu belirlemek için grupların aritmetik ortalamaları Mann-Whitney U testi ile karşılaştırılmıştır. Tablo 6’da yapılan karşılaştırmalara göre tüm gruplardaki fark p<0.05 düzeyinde anlamlıdır. Analizlere göre, yedi ve sekizinci sınıflar arasında, diğer ikili karşılaştırmalardan farklı olarak p=0.50 değerinde anlamlı bir fark vardır.

Çalışma Alışkanlıkları Envanteri’nden araştırma grubunda yer alan öğrencilerin aldıkları puanların anne mezuniyet durumlarına göre aralarında farklılığın olup olmadığını

Tablo 6. Sınıf düzeylerine göre çalışma alışkanlıkları envanteri puanlarının karşılaştırılması

Sınıf Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	P	Farkın Anlamlılığı
Beş	224	482.45	3	49.359	.000	Sınıf Düzeyi (6 - 7 - 8)
Altı	198	439.31				Sınıf Düzeyi (5 - 7 - 8)
Yedi	168	326.67				Sınıf Düzeyi (5 - 6 - 8)
Sekiz	230	376.87				Sınıf Düzeyi (5 - 6 - 7)

Tablo 7. Anne mezuniyet durumuna göre çalışma alışkanlıkları envanteri puanlarının karşılaştırılması

Anne Mezuniyet Durumu	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	P	Anlamlı Fark
Ortaokul	8	358.75	3	4.19	.242	Fark bulunmamaktadır.
Lise	48	368.92				Fark bulunmamaktadır.
Lisans	506	422.70				Fark bulunmamaktadır.
Yüksek Lisans Ve Sonrası	258	395.91				Fark bulunmamaktadır.

belirlemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan testin analizleri Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7’deki veriler incelendiğinde anne mezuniyet durumlarına göre öğrencilerin Envanter’den aldıkları puanları arasındaki fark anlamlı değildir. Anneleri lisans mezunu olan öğrencilerinin Çalışma Alışkanlıkları Envanteri’nden aldıkları puanların aritmetik

ortalaması en yüksektir. Buna karşın Envanter’den alınan puanların aritmetik ortalaması en düşük grup ise anneleri ortaokul mezunu olan öğrencilere aittir.

Çalışma Alışkanlıkları Envanteri’nden araştırma grubunda yer alan öğrencilerin aldıkları puanların baba mezuniyet durumlarına göre aralarında farklılığın olup olmadığını belirlemek için Kruskal-Wallis H

Tablo 8. Baba mezuniyet durumuna göre çalışma alışkanlıkları envanteri puanlarının karşılaştırılması

Baba Mezuniyet Durumu	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	P	Anlamlı Fark
Ortaokul	10	408.90	3	.277	.964	Fark bulunmamaktadır.
Lise	64	419.88				Fark bulunmamaktadır.
Lisans	456	406.89				Fark bulunmamaktadır.
Yüksek Lisans Ve Sonrası	290	414.17				Fark bulunmamaktadır.

testi yapılmıştır. Yapılan testin analizleri Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8'deki veriler incelendiğinde baba mezuniyet durumlarına göre öğrencilerin Envanter'den aldıkları puanları arasındaki fark anlamlı değildir. Babaları lise mezunu olan öğrencilerin Çalışma Alışkanlıkları Envanteri'nden aldıkları puanların aritmetik ortalaması en yüksektir. Buna karşın Envanter'den alınan puanların aritmetik ortalaması en düşük grup ise babaları lisans

mezunu olan öğrencilere aittir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yılsonu Türkçe dersi akademik başarı puanları normal dağılım göstermemektedir. Aynı şekilde öğrencilerin Ders Çalışma Alışkanlıkları Envanteri puanları da normal dağılıma sahip değildir. Bu nedenle bu iki değişken arasındaki ilişkinin düzeyini belirlemek için Spearman's Rho Katsayısı yöntemi kullanılmıştır. Yapılan analizlerin sonuçları Tablo 9'da verilmiştir.

Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin Ders

Tablo 9. Ders çalışma alışkanlıkları envanteri puanları ile Türkçe dersi yılsonu akademik başarı ortalaması arasındaki ilişkiler

Spearman's Rho	Ders Çalışma Envanteri Puanları	Yıl Sonu Akademik Başarı Puanlarının Ortalaması
	Ders Çalışma Envanteri Puanları	
		.39*
	Yıl Sonu Akademik Başarı Puanlarının Ortalaması	
		-

*p>0.05

Çalışma Alışkanlıkları Envanteri puanları ile Türkçe dersi akademik başarı notları arasındaki ilişki .39 düzeyinde anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yöndedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmada, çalışma alışkanlıkları karşılaştırıldığında cinsiyete göre kız öğrenciler lehine farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin, Türkçe dersine yönelik çalışma alışkanlıkları bakımından düzeyler arasında anlamlı farklılıklar olduğu, düzey arttıkça envanterden alınan puanların düştüğü görülmektedir. Araştırma bulgularında, öğrencilerin destek alıp almamalarının ve anne ya da baba öğrenim düzeyi farklılığının Çalışma Alışkanlıkları Envanteri'nden alınan puanlar arasında anlamlı farklılık yaratmadığı görülmüştür. Ayrıca araştırmanın bir diğer

bulgusu ise, öğrencilerin Ders Çalışma Envanteri puanları ile Türkçe dersi akademik başarı notları arasındaki ilişkinin anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yönde olmasıdır.

Araştırma bulgularına göre, Envanter 'den kız ve erkek öğrencilerin aldıkları puanlar arasındaki fark anlamlıdır. Analizler sonucunda sıra ortalamaları dikkate alındığında da kız öğrencilerin Ders Çalışma Envanteri'nden aldıkları puanların daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında Brown ve Holtzman (1984), Tinklin (2003), Temelli ve Kurt (2010)'un yapmış oldukları araştırmalarda da kız öğrencilerin erkek öğrencilerden akademik başarı notlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca bu araştırmalar kız öğrencilerin erkek öğrencilerden verimli ders çalışma alışkanlıklarına daha yüksek derecede sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Akkoyunlu (2003), yapmış olduğu araştırmada ders çalışma stratejilerini kızların erkeklere göre etkili kullandığını; Sırmacı (2003), ders çalışma alışkanlıklarını farklı değişkenler açısından incelediği araştırmasında, cinsiyet değişkeninde zaman yönetimi ve çalışma yöntemleri alt boyutlarında kızlar lehine farklılaşma gördüğünü; Güngör (2010), kız ve erkek öğrencilerin verimli çalışma alışkanlıklarını bilme düzeylerini karşılaştırdığı araştırmasında, kızların erkeklerden daha yüksek bir farkındalık düzeyine sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Kız öğrencilerin yetiştirilme şeklinin erkek öğrencilere göre daha disiplinli olması, erkek öğrencilerin daha serbest yetiştirilmeleri, kız öğrencilerin gerek sınıf ortamında gerek ev ortamında daha düzenli olma isteklerinin çalışma alışkanlıklarını olumlu etkilediği ileri sürülebilir (Gadzella ve Fournet,1976). Ortaokula giden kız ve erkek öğrencilerin ders çalışmaya ilişkin tutumlarını ve alışkanlıklarını onların ergenliğe farklı zaman dilimlerinde girmesi de etkileyebilir. Ayrıca içinde bulunduğumuz toplumda yetişen kız çocuklarının aile tarafından daha baskıcı bir tutumla disiplinli olarak yetiştirilmeleri, kızların öğrenmeye karşı daha içsel motivasyonla emek harcaması, onların erkeklerden daha yüksek bir ders çalışma alışkanlığı algısı geliştirmelerine neden olabilir (Eren, 2011).

Alanyazında bu araştırmanın bulgularından farklı olan bazı araştırma sonuçlarına da rastlanmıştır. Çetin (2007), araştırmasında ilköğretim programı uygulamalarının öğrencinin çalışma alışkanlıklarına etkisinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulamamıştır. Bay, Tuğluk ve Gençdoğan (2005), tarafından öğrencilerin ders çalışma becerilerine ne derece sahip olduklarını belirlemek için bir ölçek geliştirilmiştir. Geliştirilen bu ölçekle elde edilen bulgulara göre kız ve erkek öğrencilerin ders çalışma becerilerine sahip olma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Yörük (2007), lise düzeyinde yaptığı araştırmasında öğrencilerin verimli ders çalışma alışkanlıkları, akademik başarıları ve başarı korkuları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmacı, erkek öğrencilerin verimli ders çalışma alışkanlıklarının kızlarınkine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur.

Araştırma bulgularına göre, ders çalışırken destek alıp almama bakımından öğrencilerin Envanter'den aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Envanter'den destek alan ve almayan öğrencilerin aldıkları puanlar hemen hemen birbirine yakındır. Bu sonuç, öğrencilerin kendi başlarına çalışmalarının, dershaneye gitmelerinin ya da özel ders almalarının ders çalışma becerileri geliştirmelerinde bir etkisinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Öğrencinin ailesi ve öğrenim gördüğü okul, çocuğun ders çalışma alışkanlıklarını edinmesinde birinci derecede sorumlu unsurlardır. Öğrenciler, özellikle ders çalışma alışkanlığının gelişmesi açısından ekonomik nedenlerle onlarla ilgilenen diğer unsurlara (dershane, özel öğretmen, bakıcı, vb.) bırakılmamalıdır. Eğer okul ve aile ders çalışma alışkanlıklarını öğrencilere kazandırmayı amaç edinirse, ailenin ekonomik olarak yükten kurtulmasını sağlamakla kalmayıp öğrencilerin de kendilerine daha fazla zaman ayırmasına neden olacaktır. Bir başka deyişle, öğrenciler çeşitli yöntemlerle, paralı ya da parasız sürekli özel destek alsalar dahi, bu destek onların ders çalışma alışkanlıklarını geliştirmelerine yardımcı olmamaktadır. Bunun nedeni olarak destek verenlerin, öğrencilere ders çalışma alışkanlıklarını geliştirmeleri yönünde yönlendirme ya da telkinde bulunmadıklarını söyleyebiliriz (Eren, 2011). Öğrencilere özel olarak ders veren kişi ve kurumların ya da onların bir şekilde ders çalışmalarına yardım edenlerin, günü kurtarmaya çalıştıklarını söyleyebiliriz. Öğrencilerin aldıkları yardım, onların geleceğine ışık tutuyorsa anlamlı olabilir. Öğrencilerin aldıkları yardımda asıl önemli olan nokta, onların tek başlarına kaldıklarında karşılaştıkları sorunları çözebiliyor olmalarıdır. Eğer öğrenciler karşılaştıkları sorunları yalnızken çözemelerse sürekli başkalarından yardım almaya muhtaç kalırlar. Bu yardım alma zorunluluğu da, öğrencilerin ders çalışması, akademik başarı elde etmesi için ailenin sürekli onlara ekonomik olarak destek olması şekline dönüşebilir. Bu bakış açısı, ailenin ekonomik şartlarını zorlamasına neden olabilir. Araştırmanın bulgularından farklı olarak Broks (1926), araştırmasında ders çalışırken anne ve babalarından yardım alan öğrencilerin ev ödevleri çalışmalarını daha iyi yaptıkları sonucuna ulaşmıştır (Akt. Küçükahmet, 1987). Ayrıca Tan (1992) yaptığı araştırma ile verimli

ders çalışma alışkanlıklarının edinebilmesi için öğrencilerin yetişene kadar dışarıdan destek almaya ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir.

Araştırmanın bulgularında, öğrencilerin Envanter 'den aldıkları puanların aritmetik ortalaması, sınıf seviyesi arttıkça, azalmaktadır. Bulgular incelendiğinde, altıncı sınıftaki öğrencilerin aldıkları puanların ortalaması en fazladır. En düşük puan ise yedinci sınıf öğrencilerine aittir. Ancak sekizinci sınıf düzeyinde öğrencilerin çalışma alışkanlıkları puanında bir miktar artış olduğunu görülmektedir. Bu bulgu, sekizinci sınıftaki öğrencilerin, MEB tarafından yapılan TEOG sınavına hazırlanmayı bir zorunluluk olarak algıladığı ve bu algının onların çalışma alışkanlıklarını bir miktarda olsa değiştirdiği olarak yorumlanabilir. Çünkü bu sınavdan alınan notların, okul başarısını etkilemesi ve bu başarının okullar arasında rekabet unsuru olarak öğrencilere empoze edilmesi, öğrencilerin ders çalışmalarını bir miktar da olsa etkilediği düşünülmektedir. Alanyazında araştırmanın bulgularını destekleyen birçok araştırma bulunmaktadır. Yenilmez ve Özbey (2007), 5. sınıftaki öğrencilerin 8. sınıftaki öğrencilerden çalışma için daha çok hazırlık yaptıklarını ortaya koymuştur. Güngör (2010), araştırmasında, verimli ders çalışma alışkanlıklarına sahip olma düzeyi açısından, yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerine göre, altıncı sınıf öğrencilerinin daha yüksek olduğu sonucuna varmıştır. Eren (2011), ortaokul öğrencilerine yönelik yaptığı çalışmada, sınıf düzeyi yükseldikçe ders çalışma alışkanlıkları puanlarının da düştüğünü ortaya koymuştur. Beşinci sınıf öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıkları açısından en yüksek puana sahip olmasının ana nedeni olarak sınıf öğretmenleri gösterilebilir. Öğrencilerin ilkokuldaki dört senede sınıf öğretmeniyle çok fazla zaman geçirmesi, öğrencilerin sınıf öğretmenlerinin gözetiminde olması, onların ders çalışma algısının daha kontrollü bir süreçte ilerlemesini sağlayabilir. Ayrıca beşinci sınıf düzeyindeki öğrencilerin sadece öğrenciliklerini düşünüyor olup derslere karşı olumlu bir yaklaşımının olması, diğer sınıf düzeylerindeki öğrencilere göre ergenliğin getirdiği etkilerden daha az etkilenmesi bu farklılığın çıkmasının nedenleri olarak düşünülebilir (Eren, 2011). Alanyazında araştırmanın bulgularından farklı sonuçlarla da karşılaşmıştır. Sırmacı (2003),

ders çalışma alışkanlıklarını farklı değişkenler açısından incelediği çalışmada, sınıf düzeyi değişkeni açısından anlamlı farklılık bulamamıştır. Bay, Tuğluk ve Gençdoğan'nın (2005) yaptığı çalışmada ise, son sınıf seviyesindeki öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarının diğerlerinden anlamlı derecede farklı olduğu sonucunu bulmuştur.

Araştırma bulguları incelendiğinde, öğrencilerin anne mezuniyet durumları bakımından Envanter 'den aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Alanyazında araştırmanın bulgularını destekleyen araştırma sonuçlarıyla karşılaştırılmıştır. Akkoyunlu, yapmış olduğu çalışmada öğrenme ve ders çalışma stratejileri bakımından anne öğrenim durumları arasındaki farkın anlamlı olmadığı sonucunu bulmuştur (Akkoyunlu, 2003). Eren (2011), yaptığı çalışmada, öğrencilerin anne öğrenim durumları bakımından Envanter'den aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymuştur. Alanyazında araştırmanın bulgularından farklı bulgularda bulunmaktadır. Çetin (2007), bazı değişkenlerden ders çalışma alışkanlıklarının nasıl etkilendiğini belirlemeyi amaçladığı çalışmada, annelerin eğitim durumlarının öğrencilerin ders çalışma alışkanlıkları üzerindeki etkisinin anlamlı derecede farklılık gösterdiği sonucuna ulaşmıştır. Güngör (2010), araştırmasında, öğrencilerin verimli ders çalışma alışkanlıkları puanlarının annesi ev hanımı olanların çalışanlarına göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırmanın bulgularına göre, öğrencilerin baba mezuniyet durumları bakımından Envanterden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Alanyazında araştırmanın bulgularını destekleyen araştırma sonuçları da bulunmaktadır. Kalfazade (1986), öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ve tutumları ile ebeveynlerinin eğitim seviyesi arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmada, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarının ebeveynlerinin eğitim seviyelerinden beklenen düzeyde etkilenmediği sonucuna varmıştır. Yörük (2007), anne ve babanın öğrenmeye ilişkin tutumları açısından, öğrencilerin aldığı verimli ders çalışma alışkanlığı puanları arasındaki farkın anlamlı olmadığını bulmuştur. Çetin (2007), ilköğretim programı uygulamalarının

ders çalışma alışkanlıklarının nasıl etkilendiğini belirlemeyi amaçladığı çalışmada, babaların öğrenim ve mesleki durumlarının öğrencilerin ders çalışma alışkanlıkları üzerindeki etkisinin anlamlı derecede farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Eren (2011), yaptığı çalışmada öğrencilerin baba öğrenim durumları bakımından Envanterden aldıkları puanlar arasında, anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymuştur. Alanyazında araştırmanın bulgularından farklı bulgularda bulunmaktadır. Natnello ve Mc Dili (1986), öğrencilerin ders çalışma davranışları üzerinde akranlarının, öğretmenlerin ve ailelerinin etkisini araştırdıkları çalışmalarında, bu kişilerin öğrencinin ev ödevi yapmasında olumlu yönde etkili olduklarını ifade etmişlerdir. Ergüneş (1988), araştırmasında öğrencilerin babalarının eğitim düzeyleri ile onların akademik olarak başarılı olmaları arasındaki ilişkinin birbirine yakın olduğu; bu ilişkinin öğrencilerin öğrenim kademesi yükseldikçe arttığını saptamıştır.

Anne, baba ve çocuk etkileşimi, çocuğun ders çalışma alışkanlığında önemli bir yere sahip olduğunu söyleyebiliriz. Hangi öğrenim düzeyinden olursa olsun, anne babanın yapabileceği bazı yanlışlıklar, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarını olumsuz yönde etkileyebilir. Örneğin, çocuğuna sürekli ders çalışmalısın diyen bir ailedeki öğrencinin, bu uyarana karşı ters tepki gösterme eğilimi kaçınılmaz olabilir. Sürekli ders çalışın demek yerine, "Bugün ne öğrendin?" ya da "Bugün dünden farklı olarak ne yaptın?" gibi sorularla öğrencinin dikkatinin öğrenme isteği üzerine çekilmesi daha anlamlı olabilir.

Araştırma bulgularına göre, araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçe dersi akademik başarı puanları ile Ders Çalışma Alışkanlıkları Envanteri puanları ilişkisi incelendiğinde, ilişki düzeyinin 0.39 değerinde anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yönde olduğu görülmektedir. Analizler sonucundaki ilişkinin orta düzeyde olmasının, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıkları ile akademik başarılarının aynı yönde olması anlamına geldiğini söyleyebiliriz. Bir başka deyişle, çalışma alışkanlığına sahip olan bir öğrencinin akademik başarısının da yüksek olacağı anlamı çıkarılabilir.

Öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen önemli etmenlerden biri onların verimli olarak

ders çalışıp çalışmadıklarıdır. Öğrencilerin akademik başarıları ile ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmalarda, ilişkinin anlamlı olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu sonucu, öğrencilerin ders çalışma alışkanlığını kazanmış olması onların akademik başarılarındaki artışa neden olan önemli bir değişken olarak da yorumlayabiliriz. Alanyazındaki araştırmalarda başarısız olan birçok öğrencinin, bu başarısızlıklarındaki temel unsur olarak ya kendilerine uygun çalışma stratejilerine sahip olamamaları ya da çalışma alışkanlıklarını edinmemiş olmaları gösterilmektedir. Eğer ülkemizdeki eğitimin kalitesi arttırılmak isteniyorsa, başarısızlığın önemli nedenlerinden biri olarak gösterilen "öğrenciler çalışma alışkanlıklarını edinmiyor" sorununa yönelik somut çözümler üretilmesi gerekmektedir (Atılğan, 1998).

Öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen faktörleri şu şekilde sıralayabiliriz; dersten önce ve dersten sonra yapılması gerekenler, zamanı yönetebilme becerisi, derslere yönelik motivasyon, çalışma yapılacak yerin niteliği, ders çalışırken kullanılan yöntemler (Baltaş, 1989). Bu faktörlerden biri olan ders çalışma yöntemlerinin, ders çalışma alışkanlıkları ile yakından ilişkili olduğunu söyleyebiliriz. Ders çalışma alışkanlıklarının ise cinsiyet değişkeninden etkilendiği bu araştırmada da açıkça ortaya konulmuştur. Özellikle ortaokul düzeyindeki kız öğrencilerin erkek öğrencilerden çalışma alışkanlıklarına daha çok sahip oldukları görülmektedir. Kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre, çalışma alışkanlıkları açısından üstün olmalarının nedeni, bulunduğumuz toplumda kız öğrencilerin okutulmamasına ilişkin toplumsal bir baskının oluşturulması, kızların da bu baskıdan kurtulmak için çalışma özelliğini geliştirmesi olarak düşünülebilir.

Araştırmada, anne ve babanın öğrenim düzeyi ve öğrencilerin çalışırken destek alıp almamalarının öğrencilerin çalışma alışkanlıklarına etkisinin ne olduğu merak edilen diğer değişkenlerdir. Bu araştırmanın sonuçları, bu değişkenlerin öğrencilerin çalışma alışkanlıklarını etkilemediğini göstermiştir. Ülkemizde ders çalışma kavramına bakış açısının, genellikle öğrencilere ders çalışırken yapmalarını gerektiğini söylemek olduğundan, bu konuda öğrenim düzeyindeki farklılığın ya da ders

çalışmaya yardımcı unsurların çok yararlı olmayacağı düşünülmektedir. Bunun aksine, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarının profesyonel yardımlarla küçük yaşlardan itibaren geliştirilmesi gerektiği bir zorunluluk olarak görülmelidir.

Öğrencilerin profesyonel, planlı ve sistematik bir bakış açısıyla etkili ders çalışma alışkanlıklarına sahip olmaları gerekir. Bu gereklilik öğrencilerin çalıştıkları dersleri anlamalarını sağlamakla kalmayıp öğrenme sürecinden doyum almalarına da neden olacaktır. Bu doyum, onların akademik başarılarının da yükselmesine ortam hazırlayabilir. Ayrıca, bu durum öğrenci için yapılan eğitim harcamalarının anlamlı olmasına neden olduğu gibi, öğrenci velileri ve eğitimcilerin süreçten memnun olmalarını da sağlayabilir. Sonuçta, öğrencinin emeğinin karşılığını alıp başarılı olması toplum için çok önemli bir kazanç olur.

Araştırmanın bulgularından hareketle aşağıdakiler önerilebilir.

- İlkokuldan başlanarak öğrencilere ders çalışma alışkanlıklarını kazandırma ve

bunları uygulama hizmetlerinin öğretim programlarının kapsamına alınarak sürekli hale getirilmesi gerekir.

- Belirli dönemlerde (Örneğin iki yılda bir.) öğrencilerin ders çalışma biçimleri betimlenmeli ve bunların akademik başarılarını ya da başarısızlıklarını nasıl etkilediği görüşme yoluyla öğrencilere bildirilmelidir.

- Öğretmenlerin, ders çalışma alışkanlıkları konusunda sürekli hizmetiçi eğitimden geçirilmeleri gerekir.

- Okullarda öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarını geliştirebilecekleri ortamlar düzenlenmelidir.

- Öğretmen ve yöneticilerin ders çalışma alışkanlığının akademik başarıya etkisi konusunda bilgi sahibi olmaları sağlanmalıdır.

- Öğretim programları hazırlanırken öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarını geliştirici bilgi ve uygulamalar etkinlik planlarının içine yedirilmelidir.

- Okullarımızda uygulanan eğitim programlarında çalışma becerilerini geliştirici

KAYNAKÇA

bir ders bulunmalıdır.

Akkoyunlu, A. (2003). Ortaöğretim 10. sınıf öğrencilerinin seçtikleri alanlara göre öğrenme ve ders çalışma stratejileri, matematik dersine yönelik tutumları ve akademik başarıları üzerine bir araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Atılğan, M. (1998). *Üniversite öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıkları ile akademik başarılarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bajwa, N., Gujjar, A., Ramzan, M. ve Shaheen G. (2011). A comparative study of the study habits of the students from the formal and informal education system of pakistan. *Journal of Business and Social Sciences*, 2, 46-50.

Baltaş, A. (1989). *Üstün başarı*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Baltaş, A. (1997). *Stres altında ezilmeden öğrenmede ve sınavlarda üstün başarı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Bay, E., Tuğluk, M. N. ve Gençdoğan, B. (2005). Üniversite öğrencilerinin ders çalışma becerilerinin incelenmesi: Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 14, 94-105.

Brown, W. F. ve Holtzman, W. H. (1984). Survey of study habits and attitudes manual supplement. *Journal of Consulting Psychology*, 18(2), 153-154.

Bölükbaş, F. (2010). İlköğretim öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik tutumlarının başarı-cinsiyet-

- ailenin eğitim düzeyi bağlamında değerlendirilmesi. *Turkisch Studies*, 5(3), 905-918.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. İkinci Basım. Ankara: Pegem A Akademi.
- Chaudhari, A.N. (2013). Study habits of higher secondary school students in relation to their academic achievement. *International Journal of Research in Humanities and Social Sciences*, 1(3), 52-54.
- Çetin, B. (2007). *Yeni ilköğretim programı uygulamalarının ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin çalışma alışkanlıkları ile öz-yeterliliklerine etkisi ve öğrencilerin program hakkındaki görüşleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Dilek, N. (1993). *Askeri lise öğrencilerinin ortaokul ve lisedeki ders çalışma alışkanlıkları ve akademik başarılarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Eren, O. (2011). *İlköğretim 6., 7. Ve 8. sınıf öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıkları ile fen ve teknoloji dersi akademik başarıları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimde Ölçme Değerlendirme Anabilim Dalı, Ankara.
- Ergüneş, Y. (1988). Babanın öğrenim düzeyi ile öğrenci başarısı arasındaki ilişki. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 121-126.
- Erkan, A.S. (1996). *Lise öğrencileri için bir ders çalışma alışkanlıkları envanterinin geliştirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Ersoy, S. (2003). *İlköğretim 6,7,8. sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki başarılarına göre öğrenme stilleri ve çalışma alışkanlıklarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Gadzella, B.M. ve Fournet, G.P. (1976). Sex differences in self perceptions as students of excellence and academic performance. *Perceptual and Motor Skills*, 43,1092–1094.
- Gazioğlu, G. (2009). *Öğrencilerin çalışma alışkanlıklarının fizik dersi akademik başarıları ile ilişkisinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Gettinger, M. ve Seibert, J. K. (2002). Contributions of study skills to academic competence. *The School Psychology Review*, 31(3), 350 – 365.
- Güngör, G. (2010). İlköğretim düzeyindeki öğrencilerin benlik kavramlarının ve çalışma alışkanlıklarının değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı Felsefe Grubu Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Kalfazade, N. (1986). *Öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ve tutumları ile ebeveynlerinin eğitim seviyesi arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karabınar, S. (2000). *Yabancı dil öğrenme sürecinde benlik kavramı, ders çalışma becerileri ve başarı arasındaki ilişkiler üzerine üniversite düzeyinde bir çalışma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kasatura, İ. (1991). *Okul başarısından hayat başarısına*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Kaya, M. (2001). *Lise 1. Sınıf öğrencilerine verimli çalışma alışkanlıkları kazandırmada grup rehberliğinin etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Khurshid, F., Tanveer, A., Qasmi, F.N. (2012). Relationship between study habits and academic achievement among hostel living and day scholars university students. *British Journal of Humanities and Social Sciences*, 3(2), 34-42.

- Kumar, S. ve Sohi, A. (2013). Study habits of tenth grade students in relation to their academic achievements. *Indian Journal of Research*, 2, 12, 58-60.
- Küçükahmet, L. (1987). Öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ve tutumları, üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Natnello, G. ve Mc Dili, E. L. (1986). Performance standarts, student effort on homework and academic achievement. *Sociology of Education*, 59, 18-31.
- Özbey, N. (2007). *İlköğretim öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Eskişehir.
- Özcan, G. (2006). *İlköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının ve ortamlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özer, B. (1993). *Öğretmen adaylarının etkili öğrenme ve ders çalışma yeterliği*. İnternette 30 Nisan 2015 tarihinde alınmıştır: http://www.tarihportali.net/tarih/ogretmenlerin_yeni_gorevi
- Sırmacı, N. (2003). Matematik öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 2-17.
- Subaşı, G. (2000). *Etkili öğrenme: öğrenme stratejileri*. İnternette 30 Nisan 2015 tarihinde alınmıştır: <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/146/subasi>.
- Şener, K. (2001). *İlköğretim öğrencilerinin çalışma alışkanlıklarının matematikteki başarılarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Tan, H. (1992). *Psikolojik danışma ve rehberlik*. İstanbul: Alkim Yayınevi.
- Temelli, A. ve Kurt, M. (2010). Eğitim fakültesi ve fen fakültesi biyoloji öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Kuramsal Eğitim Bilim*, 3(2), 27-36.
- Tinklin, T. (2003). Gender differences and high attainment. *British Educational Research Journal*, 29(3), 307-325.
- Uçar, G. (1997). *Birleştirilmiş sınıflar fen bilgisi dersi ışık ünitesinde öğrenci başarısına öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ve öğretmenlerin ders işleme yöntemlerinin etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Uluğ, F. (1981). *Verimli ders çalışma alışkanlıkları kazandırma konusunda yapılan rehberliğin okul başarısına etkisi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uluğ, F. (1993). *Okulda başarı etkili öğrenme ve çalışma yöntemleri*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yenilmez, K. ve Özbey, N. (2007). İlköğretim öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 1-15.
- Yıldırım, A., Doğanay, A. ve Türkoğlu, A. (2000). *Ders çalışma ve öğrenme yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yörük, D. (2007). *Lise öğrencilerinin akademik başarıları, başarı korkuları ve verimli ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Summary

Introduction

Students need assistance to obtain study habits and they have to use the necessary study skills to do their homework or to study for their exams. However, teachers, who are supposed to teach them these skills, prefer to advise students to study rather than guide them about how to study to increase their academic success. As it may easily be guessed, this approach is far from meeting the requirements of students about obtaining the necessary study habits or learning. Besides, the majority of teachers state that the cause of failure of students is that they have not obtained the efficient study habits or they just do not study in a disciplined manner.

Literature shows that there is a tight and efficient link between academic achievement and study habits of students. Therefore, one of the most important tasks of educators is to ensure that students benefit from these educational activities at highest level. Educators should aim to increase the efficiency and effectiveness of students' study habits which they have developed on their own under the effect of various factors. Taking this aim into consideration, the basic objective of this research is to determine the relationship between the study habits of secondary school students and their academic success in Turkish lesson and to compare these study skills based on several variables.

Method

The survey model is used in the study. The research group consists of 390 male and 430 female students (820 students) from two private schools in Çankaya district of Ankara. Research data has been collected using "Study Habits Inventory" developed by Uluğ (1981). The relationships between variables

were analyzed using the Mann-Whitney U test and Kruskal-Wallis H test. Spearman's Rho coefficient is used to determine the relationship between the academic achievement of students and the scores they obtained from the study habits inventory.

Findings

Non-parametric tests are preferred since the scores of study habits inventory have not shown a normal distribution. When the scores of students from the inventory are analyzed, it is seen that there is a significant difference ($U = 63114$ $p < .05$) between the scores of male and female students and there is not a significant difference ($U = 76474$ $p > .05$) between the scores of students who had assistance and who did not have assistance. According to the results of Kruskal-Wallis test, it is seen that there is a significant difference between the Study Habit Inventory scores of students at different grades (fifth, sixth, seventh and eighth) and there is not a significant difference, between students in terms of the educational level of parents. According to the findings of the research, it is seen that there is a positive, mid-level and significant (.39 points) relationship between the scores of students from the study habit inventory and their academic achievement points in Turkish lesson.

Conclusion and Discussion

According to the findings of the study, it is found that there is a significant difference in the scores of the inventory between male and female students, in favor of female students. It can be stated that female students being raised in a more disciplined manner, male students upbringing in a more freely and female students wish to be more planned both in the classroom and in the home environment effect the study habits positively.

According to the findings, it is seen that there is not a significant difference between students' scores obtained from the inventory in terms of trying to receive assistance while studying. Besides it can be thought that the average of students' scores obtained from

the inventory being close to each other may be the indicator of students not being able to develop their skills on their own or with other mediums such as private tutoring.

According to the findings, the arithmetic average of the scores of students obtained from the inventory decrease as their grade level increases. Accordingly, the highest arithmetic average score belongs to students in sixth grade and seventh grade students has the lowest arithmetic average.

According to the findings, it is seen that there is not a significant difference between the inventory scores of students in terms of educational level of their parents. It can be said that mother, father and child interaction in the family is important for a child to develop the necessary study skills. However, whatever the education level the child is in, the mistakes that parents make may affect the study habits of the child negatively.

There are many factors that affect academic achievement of students. Effective and efficient study habits are the most important of these factors. It is pointed that there is a significant relationship between the study habits of students and their academic achievement. Students not having appropriate study habits and skills or not being able to use these efficiently may cause in failure. Knowing the reasons of students' failure caused by their study habits and producing concrete solutions to them may be considered as a measure to increase productivity in education.